

ความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของข้าราชการและลูกจ้างประจำ
สังกัดสำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร
UNDERSTANDING THE PERSONAL INCOME TAX OF CIVIL SERVANT AND
PERMANENT EMPLOYEE OF THE FINANCE DEPARTMENT, BANGKOK
METROPOLITAN ADMINISTRATION

ฐิตินันท์ ปานเพชร
สาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ผู้รับผิดชอบบทความ

Thitinan Panpech
Email: 6214154673@rumail.ru.ac.th
Faculty of Business Administration Program in Accounting, Ramkhamhaeng University
Corresponding author

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของข้าราชการและลูกจ้างประจำ สังกัดสำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของข้าราชการและลูกจ้างประจำ สังกัดสำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร และเพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของข้าราชการและลูกจ้างประจำ สังกัดสำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือข้าราชการและลูกจ้างประจำ สังกัดสำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร จำนวน 269 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบใช้สถิติการทดสอบแบบ t-test และทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หากพบถึงความแตกต่างจะนำไปสู่การเปรียบเทียบเป็นรายคู่โดยการใช้วิธีของ LSD

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของข้าราชการและลูกจ้างประจำ สังกัดสำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และช่องทางในการยื่นแบบฯ ต่างกัน ทำให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต่างกัน และปัจจัยส่วนบุคคลของที่มีเพศ อายุ สถานภาพ ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน ต่างกัน ทำให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาไม่ต่างกัน

คำสำคัญ : ความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ABSTRACT

The objectives of this research were study the understanding the personal income tax of civil servants and permanent employees of the Finance Department, Bangkok Metropolitan Administrator and study the understanding the personal income tax of civil servants and permanent employees of the Finance Department, Bangkok Metropolitan Administrator Classified by personal factors. The sample group in this research was Civil servants and permanent employees under the Office of the Finance Department, Bangkok Metropolitan Administrator 269 persons using questionnaires as a tool for collecting data. The statistics used in the analysis were frequency, percentage, mean and standard deviation. The hypothesis was tested using t-test statistics and One-way ANOVA statistics. If differences were found, they would lead to individual comparisons using LSD.

The results testing of hypothesis found that civil servants and permanent employees under Department of Finance in Bangkok refer to education level, average monthly income and difference channel of personal income tax filing can make difference of Understanding the personal income tax. And civil servants and permanent employees under Department of Finance in Bangkok refer to different sexes, age, status, position and experience of work can make no difference of Understanding the personal income tax.

Keywords: understanding the personal income tax

บทนำ

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามประมวลรัษฎากรเป็นภาษีทางตรงประเภทหนึ่งที่เป็นรายได้และเครื่องมือสำคัญของรัฐบาลในการกระจายรายได้ที่จัดเก็บจากบุคคลทั่วไปหรือจากหน่วยภาษีที่มีลักษณะพิเศษตามที่กฎหมายกำหนด โดยปกติจัดเก็บเป็นรายปี รายได้ที่เกิดขึ้นในปีภาษีใด ๆ ผู้มีรายได้มีหน้าที่ต้องนำรายได้ดังกล่าวไปแสดงรายการตนเองตามแบบแสดงรายการภาษีที่กำหนดภายในเดือนมกราคมถึงมีนาคมของปีถัดไป สำหรับผู้มีเงินได้บางกรณีกฎหมายยังกำหนดให้ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีประจำปีสำหรับรายได้ที่เกิดขึ้นจริงในช่วงครึ่งปีแรก เพื่อบรรเทาภาระภาษีที่ต้องชำระ และเงินได้บางกรณีกฎหมายกำหนดให้ผู้จ่ายเงินได้ทำหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย จากเงินได้ที่จ่ายให้กับผู้มีเงินได้ไว้บางส่วน เพื่อให้มีการทยอยชำระภาษีขณะที่มีเงินได้เกิดขึ้น

โครงสร้างภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นโครงสร้างภาษีที่มีอัตราภาษีแบบก้าวหน้า แบ่งตามลำดับขั้นบันได ดังนั้น เมื่อผู้ที่มีรายได้มากก็ต้องเสียภาษีมากตามไปด้วย โดยฐานภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ได้แก่เงินได้สุทธิที่คำนวณจากการนำรายได้ที่ได้รับตลอดทั้งปีภาษี หักด้วยค่าใช้จ่าย และค่าลดหย่อนต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด จากนั้นจึงนำเงินได้คงเหลือมาคำนวณภาษีตามอัตราที่กฎหมายกำหนด แต่ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประเทศไทยยังมีความยุ่งยากเกี่ยวกับตัวกฎหมาย หลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณ การหักค่าใช้จ่าย ค่าลดหย่อนต่าง ๆ ทำให้ผู้เสียภาษีส่วนใหญ่ยากที่จะทำความเข้าใจรายละเอียดได้ หากมิได้มีการศึกษาหรือทำความเข้าใจอย่างแท้จริงก็อาจทำให้เกิดความผิดพลาดในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีหรือขาดความร่วมมือในการเสียภาษี อันจะส่งผลให้รายได้จากการจัดเก็บภาษีลดลง ถึงแม้ว่ากรมสรรพากรในฐานะหน่วยงานที่จัดเก็บภาษีจะมีนโยบายประชาสัมพันธ์ในด้านต่าง ๆ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้เสียภาษีและเพื่อให้ประชาชนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร กฎหมายหรือข้อกำหนดใหม่ ระเบียบและแนวปฏิบัติ และทำความเข้าใจในเรื่องของการยื่นแบบแสดงรายการในการชำระภาษี อีกทั้งมีบริการถามตอบต่อผู้ที่มีข้อสงสัยเรื่องภาษีด้วยระบบโทรศัพท์อัตโนมัติ (1161) หรือทางอินเทอร์เน็ต และกรมสรรพากรได้กำหนดนโยบายโดยให้เจ้าหน้าที่สรรพากรออกตรวจแนะนำ เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีปฏิบัติทางภาษีแก่ผู้ประกอบการ แต่เนื่องจากจำนวนผู้เสียภาษีที่มีปริมาณเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่อัตรากำลังของเจ้าหน้าที่มีอย่างจำกัด ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน การแนะนำทางภาษีจึงยังไม่ทั่วถึงและยังไม่สามารถที่จะลดปริมาณผู้ที่ถูกประเมินภาษีอากร เนื่องจากการคำนวณและยื่นแบบแสดงรายการไม่ถูกต้องลงได้มากนัก ทั้งนี้เนื่องจากกรมสรรพากรได้มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อกำหนด และเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมสิทธิประโยชน์ในทางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตลอดเวลา หรือแม้กระทั่งการเปลี่ยนแปลงอัตรารายได้ในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ดังนั้นช่องทางการสื่อสารหรือประชาสัมพันธ์ที่มีอยู่จึงอาจจะยังไม่ครอบคลุมทั่วถึงสำหรับผู้เสียภาษีทุกคน จึงยังคงมีผู้เสียภาษีจำนวนมากที่ไม่ทราบข้อกำหนดของกฎหมายเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่เป็นข้อมูลปัจจุบัน ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของกรมสรรพากรที่ทำหน้าที่จัดเก็บภาษีโดยตรง สถาบันการศึกษา หรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จึงควรมีส่วนร่วมที่จะให้ความรู้และข้อมูลที่เพียงพอแก่ประชาชนผู้มีเงินได้ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการเสียภาษีที่ถูกต้อง ครบถ้วนและเป็นธรรม เกิดความรู้สึที่ดีในการเสียภาษี ตระหนักรู้ในหน้าที่ผู้เสียภาษี อันเป็นหน้าที่ของประชาชนและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติ

จากข้อมูลข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของข้าราชการและลูกจ้างประจำ สังกัดสำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร เพื่อนำผลการศึกษานำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาส่งเสริมและประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามประมวลรัษฎากรและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องให้แก่ข้าราชการและลูกจ้างประจำ สังกัดสำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานครมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของข้าราชการและลูกจ้างประจำ สังกัดสำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของข้าราชการและลูกจ้างประจำ สังกัดสำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ขอบเขตงานวิจัย

1. ขอบเขตของประชากร ข้าราชการและลูกจ้างประจำ สังกัดสำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร ประจำปีงบประมาณ 2565 รวมทั้งสิ้นจำนวน 817 คน (ข้อมูลจากฝ่ายการเจ้าหน้าที่ สำนักงานเลขานุการสำนักงานการคลัง ณ วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2565)
2. ขอบเขตของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยทราบจำนวนข้าราชการและลูกจ้างประจำ สังกัดสำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร ที่แน่นอน การกำหนดกลุ่มตัวอย่างจึงกำหนดโดยการคำนวณใช้สูตรของทาโรยามาเน่ (Taro Yamane, 1973) ซึ่งทางผู้วิจัยได้กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้ที่ 0.05 จึงทำให้มีระดับความเชื่อมั่นที่ 95% และจากการคำนวณที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% พบว่า จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ได้มีจำนวน 269 คน
3. ขอบเขตของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้แบบสอบถามความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของข้าราชการและลูกจ้างประจำ สังกัดสำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร
4. ขอบเขตด้านเนื้อหาและประเด็นการศึกษา
ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ช่องทางในการยื่นแบบฯ
ตัวแปรตาม คือ ความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของข้าราชการและลูกจ้างประจำ สังกัดสำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร
5. ขอบเขตระยะเวลา เริ่มดำเนินการวิจัย ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ถึง เดือนมีนาคม พ.ศ. 2565

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้ทราบถึงระดับความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของข้าราชการและลูกจ้างประจำ สังกัดสำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อให้ทราบถึงความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของข้าราชการและลูกจ้างประจำ สังกัดสำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ช่องทางในการยื่นแบบฯ

ทบทวนวรรณกรรม

ในการศึกษาความรู้อย่างเข้าใจเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของข้าราชการและลูกจ้างประจำ สังกัดสำนักงานคลัง กรุงเทพมหานคร ได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย ดังนี้

สายสมร สังข์เมฆ (2555) กล่าวว่า ความรู้อย่างเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา หมายถึง ประชาชนผู้มีเงินได้พึงประเมินมีความรู้ความสามารถที่จะคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เพื่อนำส่งกรมสรรพากรได้อย่างถูกต้องตามประมวลรัษฎากร ซึ่งผลจากการศึกษาพบว่าระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และอาชีพมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเพศหญิงมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสูงกว่าเพศชาย ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับปริญญาตรีมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสูงกว่าผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้นและระดับสูงกว่าปริญญาตรี และผู้มีอาชีพพนักงานลูกจ้างมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสูงกว่าผู้ที่มีอาชีพเจ้าของกิจการ อาชีพอิสระ อาชีพค้าขาย และอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ

จิตติมา ลิ้มกระยารส (2558) กล่าวว่า ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา คือ ภาษีที่จัดเก็บจากบุคคลทั่วไปหรือจากหน่วยภาษีที่มีลักษณะพิเศษตามที่กฎหมายกำหนด และมีรายได้เกิดขึ้นตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยปกติจัดเก็บเป็นรายปี รายได้ที่เกิดขึ้นในปีใด ๆ ผู้มีรายได้มีหน้าที่ต้องนำไปแสดงรายการตนเองตามแบบแสดงรายการภาษีที่กำหนดภายในเดือนมกราคมถึงเดือนมีนาคมของปีถัดไป ทั้งนี้ จากการศึกษา พบว่า ผู้ที่มีรายได้เป็นเพศชายและสมรสแล้วมีความน่าจะเป็นในการเสียภาษีมากกว่ากรณีอื่น ๆ ในขณะที่ปัจจัยทางด้านอาชีพพบว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพลูกจ้างรัฐบาลมีความน่าจะเป็นในการเสียภาษีมากกว่าอาชีพอื่น ๆ ซึ่งเมื่อประชาชนมีอายุมากขึ้น ลักษณะอาชีพ และระดับการศึกษาที่สูงขึ้นจะส่งผลให้มีความรู้ความเข้าใจในระบบของการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดามากขึ้น

นพวรรณ คงสัญญ (2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลกับระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบและการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา กรณีศึกษา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา พบว่า ความสนข้างสารเกี่ยวกับภาษีอากร การเข้ารับฟังบรรยายหรืออบรมเกี่ยวกับการคำนวณภาษี อายุ การศึกษาวิชาภาษาอากร ระดับการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา แบบแสดงรายการประเภทที่ใช้คำนวณภาษีเป็นประจำ และวิธีการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงบวก สำหรับเพศ ระยะเวลาที่ใช้ในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา อาชีพ รายได้ ส่วนบุคคลต่อเดือน และลักษณะการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงลบ และการขอคืนภาษี ลักษณะการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ช่องทางการรับรู้ หลักเกณฑ์การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และสถานภาพ เป็นปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กัน

ชวฤทธิ์ โยศรีคุณ (2560) ได้ศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามโครงสร้างภาษีใหม่ปี 2560 จำแนกตามตัวแปรเพศ และวุฒิการศึกษา พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเพศหญิงมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสูงกว่า

เพศชาย ผู้มีวุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับปริญญาตรีมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสูงกว่าผู้มีวุฒิการศึกษาระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น และระดับสูงกว่าปริญญาตรี

ศิริรัตน์ พวงแสงสุข, รณพร พิทักษ์มวชน, ไพสรณ์ สูงสมบัติ (2561) ได้ศึกษาความรู้ความเข้าใจในการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา พบว่าเพศที่ต่างกันทำให้มีความรู้ความเข้าใจต่อกฎหมายภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนอาชีพ และระดับการศึกษาที่ต่างกันทำให้มีความรู้ความเข้าใจต่อกฎหมายภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาไม่แตกต่างกันทางสถิติ

กฤษมา ดำรงชัย (2561) ได้ศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนผู้มีเงินได้ในตำบลทุ่ง อำเภอยะยี่ จังหวัดมหาสารคาม พบว่าผู้ที่มีอายุ ระดับการศึกษา และอาชีพแตกต่างกัน ทำให้ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เจษฎี เดชปรีชา (2562) กล่าวไว้ว่า การมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายภาษีเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญอย่างมาก การมีความรู้ที่ดีและรู้เท่าทัน หมายถึง การรับรู้ข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับภาษีเงินได้ที่มีการปรับปรุง หรือมีการออกมาตรการด้านภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจที่รัฐบาลมีการปรับปรุง แก้ไขให้ทันยุค ทันสมัย สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจ และสถานการณ์ในปัจจุบันอยู่เสมอ จึงเป็นสิ่งจำเป็น เพราะนั้นจะนำมาซึ่งการชำระภาษีที่ถูกต้อง โดยแบ่งความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเงินได้พึงประเมิน ด้านการหักค่าใช้จ่าย ด้านการหักค่าลดหย่อน ด้านการคำนวณภาษี และด้านการรับรู้และเข้าใจมาตรการทางด้านภาษีออกใหม่ประจำปี 2561 ซึ่งจากผลการศึกษ พบว่าปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ระดับรายได้ สถานภาพการจ้างงาน ตำแหน่งสายงาน แตกต่าง มีผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้ของบุคลากรด้านสาธารณสุขของโรงพยาบาล พรหมคีรีต่างกัน

วลัยพร แก้วสาร (2562) กล่าวไว้ว่า ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการแปลความ การตีความและการขยายความได้ และภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา คือ ภาษีที่จัดเก็บจากบุคคลทั่วไป หรือจากหน่วยภาษีที่มีลักษณะพิเศษตามที่กฎหมายกำหนด และมีรายได้เกิดขึ้นตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยปกติจัดเก็บเป็นรายปี รายได้ที่เกิดขึ้นในปีใด ๆ ผู้มีรายได้มีหน้าที่ต้องนำไปแสดงรายการตนเองตามแบบแสดงรายการภาษีที่กำหนดภายในเดือนมกราคมถึงมีนาคมของปีถัดไป และผลจากการศึกษาระดับความเข้าใจของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของผู้เสียภาษีในเขตสำนักงานสรรพากรพื้นที่ชลบุรี 3 พบว่า ผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่วนใหญ่มีความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับปีภาษี 2560 อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาผลการศึกษาจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ตำแหน่งงาน ประสบการณ์ในการทำงาน เงินเดือนและรายได้ต่อเดือน และช่องทางในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่แตกต่างกัน จะมีความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนเพศที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อระดับความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ปรียาพร บุ่งทอง (2563) ได้ศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขต กรุงเทพมหานครโดยภาพรวมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในระดับ ปานกลาง และผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ พบว่า ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแตกต่างกัน

ศิริรัตน์ มากท้วม (2563) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบแสดงรายการ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกำลังพลมณฑลทหารบกที่ 12 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจ ในการยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จำแนกตามระดับชั้นยศ ระดับการศึกษา ระยะเวลาปฏิบัติงาน รายได้ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และจำแนกตามสายการปฏิบัติงาน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

โชคชัย เดชรอด (2564) ได้ศึกษาการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของผู้มีหน้าที่เสียภาษี ในจังหวัดอุดรธานี พบว่า ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเมื่อจำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา สถานภาพ ช่องทาง การรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านภาษีอากร มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจในการวางแผนภาษีเงินได้บุคคล ธรรมด่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับอาชีพมีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจในการ วางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ศิวตา สุวรรณภูฏ (2564) ได้ศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร พบว่า ประชาชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ อายุการทำงาน และรายได้ต่อปี ต่างกัน ทำให้ความรู้ความเข้าใจในการวางแผนภาษี เงินได้บุคคลธรรมดาในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครโดยภาพรวมต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้เครื่องมือในการเก็บ รวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการทางสถิติด้วย โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ข้าราชการและลูกจ้างประจำ สังกัดสำนักการคลัง กรุงเทพมหานคร จำนวน 817 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยคำนวณจากการใช้ สูตรของทาโรยามาเน่ (Taro Yamane) โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ 95% และค่าความคลาดเคลื่อนของการ สุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้ที่ 0.05 โดยได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นเท่ากับ 269 คน และใช้ขั้นตอน การสุ่มแบบสะดวก

แบบสอบถามเป็นเครื่องมือหลักที่ผู้วิจัยใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสอบถามถูกแบ่ง ออกเป็น 3 ส่วนดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับลักษณะปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

และช่องทางในการยื่นแบบฯ ซึ่งเป็นลักษณะคำถามปลายปิดแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) กำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบเพียงคำตอบเดียว

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของข้าราชการและลูกจ้างประจำ สังกัดสำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นคำถามในลักษณะประเมินค่าความรู้ความเข้าใจ 5 ระดับ (Rating Scale) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนเพื่อตีความหมาย 5 = ระดับความรู้ความเข้าใจมากที่สุด, 4 = ระดับความรู้ความเข้าใจมาก, 3 = ระดับความรู้ความเข้าใจปานกลาง, 2 = ระดับความรู้ความเข้าใจน้อย, 1 = ระดับความรู้ความเข้าใจน้อยสุด

ส่วนที่ 3 เป็นข้อคำถามแบบปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของข้าราชการและลูกจ้างประจำ สังกัดสำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร มีคำถามจำนวน 1 ข้อ

การแบ่งช่วงเกณฑ์ระดับความรู้ความเข้าใจออกเป็น เพื่อใช้ในการตีความหมายของค่าเฉลี่ยที่ได้ในการวิเคราะห์ในส่วนที่ 2 กำหนดให้ ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.21 -5.00 = ระดับความรู้ความเข้าใจมากที่สุด, 3.41 -4.20 = ระดับความรู้ความเข้าใจมาก, 2.61 -3.40 = ระดับความรู้ความเข้าใจปานกลาง, 1.81 - 2.60 = ระดับความรู้ความเข้าใจน้อย, 1.00 -1.80 = ระดับความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ประมวลผลข้อมูล โดยใช้สถิติประกอบด้วย

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1.1 ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าความถี่ (Frequency) กับตัวแปรที่มีระดับการวัดเชิงกลุ่ม ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และช่องทางในการยื่นแบบฯ

1.2 ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) กับตัวแปรที่มีระดับการวัดเชิงปริมาณ ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของข้าราชการและลูกจ้างประจำ สังกัดสำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร

2. สถิติอนุมาน (Inferential Statistic) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

2.1 เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของข้าราชการและลูกจ้างประจำ สังกัดสำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานครโดยจำแนกตาม เพศ และตำแหน่ง โดยใช้สถิติการทดสอบแบบ t-test

2.2 เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของข้าราชการและลูกจ้างประจำ สังกัดสำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ ประสบการณ์ในการทำงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และช่องทางในการยื่นแบบฯ โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หากพบความแตกต่างจะนำไปสู่การเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยการใช้วิธีของ LSD

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามการวิจัย เรื่องความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของข้าราชการและลูกจ้างประจำ สังกัดสำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร สามารถสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของข้าราชการและลูกจ้างประจำ สังกัดสำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร โดยรวมมีระดับความรู้ความเข้าใจปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของข้าราชการและลูกจ้างประจำ สังกัดสำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ช่องทางในการยื่นแบบฯ สรุปการวิจัยได้ดังนี้

2.1 ข้าราชการและลูกจ้างประจำ สังกัดสำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ช่องทางในการยื่นแบบฯ ต่างกัน ทำให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต่างกัน

2.2 ข้าราชการและลูกจ้างประจำ สังกัดสำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานครที่มีเพศ อายุ สถานภาพ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ทำให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาไม่ต่างกัน

การอภิปรายผล

ผลการวิจัยความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของข้าราชการและลูกจ้างประจำ สังกัดสำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร สามารถสรุปตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของข้าราชการและลูกจ้างประจำ สังกัดสำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร โดยรวมมีระดับความรู้ความเข้าใจปานกลาง ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าข้าราชการและลูกจ้างประจำ สังกัดสำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร ยังขาดความรู้ความเข้าใจในสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรในด้านต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สายสมร สังข์เมฆ (2555) ได้ศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต พบว่า ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอยู่ในระดับปานกลาง และงานวิจัยของ กุสุมา ดำรงชัย (2561) ได้ศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชน ในตำบลกู่ทอง อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม พบว่าประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เช่น การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา การหักค่าใช้จ่าย การหักลดหย่อนเพื่อการประกันชีวิต การหักลดหย่อนสำหรับบุตร แหล่งข้อมูลทางกฎหมายภาษีอากร การหัก ภาษี ณ ที่จ่าย และอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา รวมทั้งกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ทราบว่าสามารถยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านระบบอินเทอร์เน็ตได้ แต่ไม่เข้าใจขั้นตอนและวิธีการ และไม่เคยเข้าฟังคำบรรยายหรือได้รับการอบรมทางด้านกฎหมายภาษีอากรจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2. ผลการศึกษาความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของข้าราชการและลูกจ้างประจำ สังกัดสำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ช่องทางในการยื่นแบบฯ สามารถสรุปได้ ดังนี้

2.1 ข้าราชการและลูกจ้างประจำ สังกัดสำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานครที่มีเพศต่างกัน ทำให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาไม่ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วลัยพร แก้วสาร (2562) ได้ศึกษาระดับความเข้าใจของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของผู้เสียภาษีในเขตสำนักงานสรรพากรพื้นที่ชลบุรี 3 พบว่า เพศที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อระดับความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชวฤทธิ์ โยศรีคุณ (2560) ได้ศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามโครงสร้างภาษีใหม่ปี 2560 ของประชาชนในจังหวัด นครราชสีมา พบว่า ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกันทำให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามโครงสร้างภาษีใหม่ปี 2560 ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศหญิงมีความรู้สูงกว่าเพศชาย

2.2 ข้าราชการและลูกจ้างประจำ สังกัดสำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานครที่มีอายุต่างกัน ทำให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาไม่ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเจษณี เดชปรีชา (2562) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของบุคลากรด้านสาธารณสุข กรณีศึกษาโรงพยาบาลพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า อายุที่ต่างกันมีผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้ของบุคลากรด้านสาธารณสุขของโรงพยาบาลพรหมคีรี ไม่แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของกฤษณา คำรงค์ชัย (2561) ได้ศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนผู้มีเงินได้ในตำบลคู่มือ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน ทำให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนต่างกัน

2.3 ข้าราชการและลูกจ้างประจำ สังกัดสำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานครที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ทำให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรียาพร บุ่งทอง (2563) ได้ศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ประชากรที่มีการศึกษาต่างกัน ทำให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาโดยภาพรวมต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริรัตน์ พ่วงแสงสุข, รมพร พิทักษ์มวลงชน, ไพบรณ สุ่มสมบัติ (2561) ได้ศึกษาความรู้ความเข้าใจในการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ระดับการศึกษาต่างกันทำให้มีความรู้ความเข้าใจต่อกฎหมายภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาไม่ต่างกัน

2.4 ข้าราชการและลูกจ้างประจำ สังกัดสำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานครที่มีสถานภาพต่างกัน ทำให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาไม่ต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตติมา ลี้มกระยารส (2558) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของผู้มีเงินได้ พบว่าปัจจัยทางด้านสถานภาพการสมรสของประชากรส่งผลต่อความน่าจะเป็นในการเสียภาษีเงินได้บุคคล

ธรรมดา โดยประชากรที่มีสถานภาพสมรสแล้วจะทำให้ความน่าจะเป็นในการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มากกว่าประชากรที่มีสถานภาพโสด และงานวิจัยของ โชคชัย เดชรอด (2564) ได้ศึกษาการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของผู้มีหน้าที่เสียภาษีในจังหวัดอุดรธานี พบว่า ผู้มีหน้าที่เสียภาษีที่มีสถานภาพการสมรสต่างกันทำให้การวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต่างกัน โดยผู้เสียภาษีที่มีสถานภาพสมรสแล้ว มีความรู้ความเข้าใจในการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในระดับสูงมากกว่าผู้มีหน้าที่เสียภาษีที่มีสถานภาพสมรสโสด และหม้าย หรือหย่าร้าง เนื่องจากคนที่มีสถานภาพสมรสแล้วและอยู่ด้วยกันมักมีรายได้สูงและมีโอกาสเสียภาษีมากกว่ากลุ่มอื่น

2.5 ข้าราชการและลูกจ้างประจำ สังกัดสำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานครที่มีตำแหน่งต่างกัน ทำให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาไม่ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริรัตน์ มากท้วม (2563) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกำลังพลมณฑลทหารบกที่ 12 พบว่า สายการปฏิบัติงานต่างกันทำให้ความรู้ความเข้าใจการยื่นแบบฯ ไม่ต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ เจษณี เดชปรีชา (2562) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของบุคลากร ด้านสาธารณสุข กรณีศึกษา โรงพยาบาลพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ตำแหน่งสายงานที่ต่างกันมีผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้ของบุคลากรด้านสาธารณสุขของโรงพยาบาลพรหมคีรีต่างกัน

2.6 ข้าราชการและลูกจ้างประจำ สังกัดสำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานครที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ทำให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาไม่ต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ วลัยพร แก้วสาร (2562) ได้ศึกษาระดับความเข้าใจของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของผู้เสียภาษีในเขตสำนักงานสรรพากรพื้นที่ชลบุรี 3 พบว่า ผู้เสียภาษีกลุ่มที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันทำให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในภาพรวมต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ ผู้เสียภาษีกลุ่มที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 1 -5 ปี มีความเข้าใจน้อยที่สุด และกลุ่มผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 15 ปี มีความเข้าใจมากที่สุด และงานวิจัยของ ศิวตา สุวรรณภู (2564) ได้ศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร พบว่า ประชาชนที่มีอายุการทำงานที่ต่างกัน ทำให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต่างกัน

2.7 ข้าราชการและลูกจ้างประจำ สังกัดสำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานครที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน ทำให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริรัตน์ มากท้วม (2563) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกำลังพลมณฑลทหารบกที่ 12 พบว่า รายได้ต่างกันทำให้ความรู้ความเข้าใจการยื่นแบบฯ ต่างกัน และงานวิจัยของ ศิวตา สุวรรณภู (2564) พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อปีที่ต่างกัน ทำให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต่างกัน

2.8 ข้าราชการและลูกจ้างประจำ สังกัดสำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานครที่มีช่องทางในการยื่นแบบฯ ต่างกัน ทำให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วลัยพร แก้วสาร (2562) ได้ศึกษาระดับความเข้าใจของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของผู้เสียภาษีในเขตสำนักงานสรรพากรพื้นที่ชลบุรี 3 พบว่า ช่องทางในการยื่นแบบฯ ที่ต่างกัน ทำให้ระดับความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และงานวิจัยของ นพวรรณ คงสัญ (2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลกับระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบและการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา กรณีศึกษา อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา พบว่า ความสนใจข่าวสารเกี่ยวกับภาษีอากร การเข้ารับฟังบรรยายหรืออบรมเกี่ยวกับการคำนวณภาษี อายุ การศึกษาวิชาภาษีอากร ระดับการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา แบบแสดงรายการประเภทที่ใช้คำนวณภาษีเป็นประจำ และวิธีการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงบวก

ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะในการวิจัยเพื่อใช้ให้เป็นประโยชน์และแนวทางสำหรับหน่วยงานในการสนับสนุนเพิ่มทักษะความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเพิ่มเติมกับข้าราชการและลูกจ้างประจำในหน่วยงาน หรือเป็นข้อมูลในการประสานหน่วยงานโดยตรง เช่น กรมสรรพากร เพื่อบรรยายหรือประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ดังนี้

ปัจจัยส่วนบุคคลจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยส่วนบุคคล โดยแบ่งเป็น ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ช่องทางในการยื่นแบบฯ ที่มีความแตกต่างกัน ทำให้ระดับความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของข้าราชการและลูกจ้างประจำ สังกัดสำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร ต่างกัน ดังนั้นหน่วยงานจึงควรให้ความสำคัญในการให้ความรู้ความเข้าใจเพิ่มเติมให้เหมาะสมกับบุคคลแต่ละกลุ่ม เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจและเสียภาษีให้ถูกต้อง ครบถ้วน ลดความผิดพลาดในการยื่นแบบฯ และไม่มีภาษีย้อนหลัง เช่น หน่วยงานอาจให้ความรู้เนื้อหาสาระเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดากับบุคคลกลุ่มระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมากกว่าระดับปริญญาตรี และระดับสูงกว่าปริญญาตรี ความรู้เรื่องสิทธิประโยชน์ในทางภาษีที่กฎหมายกำหนดรูปแบบและข้อกำหนดของช่องทางในการยื่นแบบฯ ประเภทต่าง ๆ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพเพื่อเจาะลึกถึงระดับความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ซึ่งจะเป็นแนวทางในการเพิ่มทักษะความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเพิ่มเติมให้กับบุคลากรในหน่วยงานทั้งองค์กรต่อไป
2. ควรศึกษากับบุคลากรทั้งองค์กรของกรุงเทพมหานคร เพื่อเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาทั้งองค์กร

3. การเลือกใช้เทคนิคการวิจัย อาจนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติด้วยวิธีการอื่น เพื่อให้ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติที่มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น และเลือกใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจากเดิมเป็นการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก เพื่อให้ได้ผลที่มีความเฉพาะเจาะจงมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมสรรพากร. (2563). ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2565, จาก <https://www.rd.go.th/62337.html>
- กุสุมา ดำรงชัย. (2561). ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในตำบลทุ่ง อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดมหาสารคาม. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย, 8(1), 124-132.
- จิตติมา ยิ้มกระยารส. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของผู้มีเงินได้. วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เจษฎี เดชปรีชา. (2561). ปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ด้านสาธารณสุข กรณีศึกษาโรงพยาบาลพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช. การค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ชวฤทธิ์ โยศรีคุณ. (2560). ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาโครงสร้างภาษีใหม่ปี 2560 ของประชาชนในจังหวัดนครราชสีมา. วารสารวิชาการวิทยาลัยนครราชสีมา, 1(12), 205-214.
- โชคชัย เดชรอด. (2564). การวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของผู้มีหน้าที่เสียภาษีในจังหวัดอุดรธานี. วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, 3(4), 53-66.
- นพวรรณ คงสัณ. (2559). ปัจจัยที่มีอิทธิพลกับระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบและการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา กรณีศึกษา อำเภอดอนตาล จังหวัดมุกดาหาร. สาขาวิชาบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ปรียาพร บุ่งทอง. (2563). ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตกรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระ สาขาการเงินและการธนาคาร บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วลัยพร แก้วสาร. (2562). ความเข้าใจของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา กรณีศึกษา ผู้เสียภาษีในเขตสำนักงานสรรพากรพื้นที่ชลบุรี 3. งานนิพนธ์หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะการจัดการและการท่องเที่ยว, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิริรัตน์ พ่วงแสงสุข, รณพร พิทักษ์มวลง, ไพสรณ์ สูงสมบัติ. (2561). ความรู้ ความเข้าใจ ในการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา. การค้นคว้าอิสระ คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.

- ศิริรัตน์ มากท้วม. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกำลังพลมณฑลทหารบกที่ 12. การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 11 สาขาวิชาบัญชี, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ศิวตา สุวรรณภู. (2564). ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระ สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สายสมร สังข์เมฆ. (2555). ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต. การค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, วิทยาลัยราชพฤกษ์.
- สำนักพิมพ์ธรรมนิติ. (2564). ประมวลรัษฎากร ฉบับสมบูรณ์ 2564. กรุงเทพมหานคร : บริษัท สำนักพัฒนาการบริหารธรรมนิติ จำกัด.